

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1939.

Första kammaren.

Nr 7.

Tisdagen den 31 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 4 e. m.

Upplästes en till kammaren inkommen ansökning, som jämte därvid fogat läkarintyg var så lydande:

Till riksdagens första kammare.

Med stöd av bilagda läkareintyg anhåller jag vördsamt om ledighet från riksdagsarbetet från den 1—28 februari d. å.

Hedemora den 30 januari 1939.

Em. Bjurström.

Grosshandlaren *Em. Bjurström* är på grund av sjukdom förhindrad att fullgöra sitt uppdrag som ledamot av riksdagens första kammare under tiden 1—28 februari, intygar.

Hedemora den 28 januari 1939.

Sigurd Berg,
leg. läk.

Den begärda ledigheten beviljades.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 29, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 10 § lagen den 17 juni 1932 (nr 223) med särskilda bestämmelser om delning av jord å landet inom vissa delar av Kopparbergs län.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 36, angående befrielse för vissa personer från betalningsskyldighet till kronan på grund av virkesköp.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:
nr 38, angående uppförande av domkapitelshus i Växjö;
nr 39, angående statsbidrag till vissa byggnader för folkskoleväsendet;
nr 40, angående försäljning av en telegrafverket tillhörig tomt i Nynäshamn;
nr 41, angående försäljning av telegrafverket tillhöriga fastigheter i Djursholms Ekeby, Stocksund och Falun; samt
nr 42, angående försäljning av en postverket tillhörig fastighet i Ödeshögs municipalsamhälle.

Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 43, angående statsbidrag för undersökning rörande reglering av Alsterån; samt

nr 44, angående ytterligare statslån till förhöjning av vissa arbetarsmåbrukslån.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 45, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 65 § lagen den 14 juni 1918 (nr 422) om fattigvården m. m.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 46, angående bidrag till internationell hjälpverksamhet till förmån för spanska nödställda.

Ang. remiss
av motionen
II: 74.

Föredrogs konstitutionsutskottets memorial nr 1, i anledning av andra kammarens remiss av motion nr 74 av herr von Seth om ändring av 56 § i lagen om vägdistrikt.

Detta memorial lydde:

»Till konstitutionsutskottet har andra kammaren enligt protokollsutdrag för den 21 innevarande januari månad hänvisat en därstädes av herr *von Seth* väckt motion, nr 74, vari hemställs, 'att riksdagen måtte besluta sådan ändring av § 56 i 1934 års lag om vägdistrikt att för varje skattekrone och skatteöre, som enligt kommunalskattelagen påförts skattskyldig såsom underlag för fastighetsskatt, påföras honom såvitt angår jordbruksfastighets jordbruksvärde samt tomt- och industrivärde så ock annan fastighet en vägskattekrone respektive ett vägskatteöre samt såvitt angår jordbruksfastighets skogsvärde en vägskattekrone respektive ett vägskatteöre. Vad som icke uppgår till helt vägskatteöre bortfaller. Etthundra vägskatteören bilda en vägskattekrone.'

Enär det i motionen väckta förslaget enligt utskottets mening är av beskaffenhet att ej böra av utskottet handläggas, föranledes utskottet att till andra kammaren återlämna ifrågavarande motion, vilket utskottet får för riksdagen anmäla.»

Herr **förste vice talmannen**: Jag hemställer, herr talman, att kammaren måtte besluta att lägga detta memorial till handlingarna med förklarande, att ärendet är av beskaffenhet att böra behandlas av bevillningsutskottet.

Vad herr förste vice talmannen sålunda hemställt bifölls.

Föredrogos, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran statsutskottets utlåtande nr 14, bevillningsutskottets betänkande nr 1 samt första lagutskottets utlåtanden nr 1 och 2.

Herr statsrådet *Sköld* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 47, angående anslag ur kyrkofonden för budgetåret 1939/40 för biträde vid handläggning av boställsärenden och vad därmed äger samband;

nr 48, angående ersättning till F. E. Ohlson i anledning av sjukdom ådragen under militärtjänstgöring;

nr 49, angående förhöjd ersättning åt jordbruksarbetaren K. G. Karlsson i anledning av skada ådragen under militärtjänstgöring;

nr 50, angående rätt för löjtnanten S. Sundgren att tillgodoräkna sig viss tid för placering i löneklass; samt

nr 51, angående gäldandet av vissa haverikostnader m. m.

De kungl. propositionerna föredrogos var för sig och blevo därvid på begäran bordlagda.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 4.07 e. m.

In fidem
G. H. Berggren.

Onsdagen den 1 februari.

Kammaren sammanträdde kl. 11 f. m.

Herr statsrådet *Eriksson* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:
 nr 52, angående upplåtelse till statens växtskyddsanstalt av vissa områden
 av kronoegendomen Bergshamra nr 1 i Stockholms län;
 nr 55, angående anvisande av medel för avbetalning å statslån till vissa
 torrlägningsföretag;
 nr 57, angående försäljning av mark från vissa kronoegendomar m. m.; samt
 nr 58, angående ytterligare aktieteckning i aktiebolaget Kattstrupeforsen.

Justerades protokollet för den 26 nästlidne januari.

Företogs val av tjugufyra valmän för utseende av revisorer och revisors-
 suppleanter för granskning av riksbankens avdelningskontors i orterna räk-
 skaper och förvaltning; och befunnos efter valförrättningens slut hava blivit
 utsedda till valmän:

herr Andersson, Elof,	med 75 röster,
» Andersson, Per,	» 75 » ,
» Bergström	» 75 » ,
» Berling	» 75 » ,
» Bodin, Gunnar,	» 75 » ,
» Bodin, Karl,	» 75 » ,
» Caap	» 75 » ,
» Dahlström	» 75 » ,
» Friggeråker	» 75 » ,
» von Horn	» 75 » ,
» Larsson, Sven,	» 75 » ,
» Nilsson, Alexander,	» 75 » ,
» Nilsson, Bernhard,	» 75 » ,
» Nilsson, Johan, i Malmö	» 75 » ,
» Nilsson, Theodor,	» 75 » ,
» Norman	» 75 » ,
» Petersson, Knut,	» 75 » ,
» Rahmn	» 75 » ,
» Ström, Torsten,	» 75 » ,
» Strömberg	» 75 » ,
» Sundvik	» 75 » ,
» Swartling	» 75 » ,
» Walles	» 75 » ,
» Velandér	» 75 » .

Anställdes val av sex suppleanter för de valmän, som av kammaren fått i uppdrag att utse revisorer och revisorssuppleanter för granskning av riksbankens avdelningskontors i orterna räkenskaper och förvaltning; och befunnos efter valförrättningens slut hava blivit utsedda till valmanssuppleanter:

herr Nisser	med 57 röster,
» Sköldén	» 57 » ,
» Albertsson	» 57 » ,
» Magnusson, Theodor,	» 57 » ,
» Olsson, Karl Johan,	» 57 » ,
» Bondeson	» 57 » ,

sedan ordningen dem emellan blivit genom lottning bestämd.

Herr statsrådet *Wigforss* avlämnade Kungl. Maj:ts proposition, nr 59, angående bemyndigande för riksgäldskontoret att ställa medel till förfogande för statliga inköp från utlandet.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 47, angående anslag ur kyrkofonden för budgetåret 1939/40 för biträde vid handläggning av boställsärenden och vad därmed äger samband.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts propositioner: nr 48, angående ersättning till F. E. Ohlson i anledning av sjukdom ådragen under militärtjänstgöring; och

nr 49, angående förhöjd ersättning åt jordbruksarbetaren K. G. Karlsson i anledning av skada ådragen under militärtjänstgöring.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner: nr 50, angående rätt för löjtnanten S. Sundgren att tillgodoräkna sig viss tid för placering i löneklass; och

nr 51, angående gäldandet av vissa haverikostnader m. m.

Föredrogs ånyo statsutskottets utlåtanden:

nr 11, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar under rubriken Utgifter å driftbudgeten, För flera huvudtitlar gemensamma frågor beträffande den allmänna löneregleringen;

nr 12, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar under rubriken Utgifter å driftbudgeten, För flera huvudtitlar gemensamma frågor beträffande vissa gemensamma anslagsberäkningar;

nr 13, i anledning av Kungl. Maj:ts i propositionen med förslag till tilläggsstat för budgetåret 1938/39 gjorda framställning om anslag under sjätte huvudtiteln till kommittéer och utredningar genom sakkunniga; samt

nr 14, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar under rubriken Utgifter å driftbudgeten, För flera huvudtitlar gemensamma frågor beträffande ändring av tillämpningsområdet för olika anslagstyper.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställts bifölls.

Vid förnyad föredragning av bevillningsutskottets betänkande nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 17 juni 1932 angående rätt för Konungen att åsätta särskild tullavgift, bifölls vad utskottet i detta betänkande hemställt.

Föredrogos ånyo och lades till handlingarna första lagutskottets utlåtanden:
nr 1, i anledning av verkställd granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning; och
nr 2, i anledning av verkställd granskning av militieombudsmannens ämbetsförvaltning.

Herr talmannen yttrade, att han efter samråd med andra kammarens talman finge föreslå, det första kammaren ville besluta att vid sammanträde onsdagen den 8 innevarande månad företaga val av valmän jämte suppleanter för utseende av riksdagens justitieombudsman och riksdagens militieombudsman samt deras efterträdare.

Detta förslag antogs.

Föredrogos och bordlades på begäran Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner nr 52, 55 och 57—59.

Herr statsrådet *Engberg* avlämnade Kungl. Maj:ts proposition nr 53, angående lönetursberäkning för arbetsläraren Sigrid Maria Svenonius och tekniska biträdet Hanna Maria Gräns.

Den kungl. propositionen föredrogs och blev därvid på begäran bordlagd.

Anmälades och bordlades

statsutskottets utlåtanden:

nr 1, angående regleringen för budgetåret 1939/40 av utgifterna under riksstatsens första huvudtitel, innefattande anslagen till kungl. hov- och slottsstaterna;

nr 15, angående utgifterna å tilläggsstaten för budgetåret 1938/39 för kapitalinvestering i avseende å postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk;

nr 16, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag om anslag å tilläggsstat till kapitalinvestering i luftfartsfonden;

nr 17, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om anslag å tilläggsstat till lokaler åt generaltullstyrelsen;

nr 18, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till tilläggsstat för budgetåret 1938/39, i vad propositionen avser första huvudtiteln;

nr 19, i anledning av Kungl. Maj:ts i proposition med förslag till tilläggsstat för budgetåret 1938/39 under andra huvudtiteln gjorda framställning om anslag till vissa nybyggnadsarbeten m. m. vid statens uppfostringsanstalt å Bona;

nr 20, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till tilläggsstat för budgetåret 1938/39, i vad propositionen avser tredje huvudtiteln;

nr 21, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till tilläggsstat för budgetåret 1938/39, i vad propositionen avser fjärde huvudtiteln;

nr 22, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till tilläggsstat för budgetåret 1938/39, i vad propositionen avser femte huvudtiteln;

nr 23, i anledning av Kungl. Maj:ts i proposition med förslag till tilläggsstat för budgetåret 1938/39 under sjunde huvudtiteln gjorda framställning om anslag till kommittéer och utredningar genom sakkunniga;

nr 24, i anledning av Kungl. Maj:ts i proposition med förslag till tilläggsstat för budgetåret 1938/39 gjorda framställning om anslag till kapitalinvestering för utbyggande av fångvårdens ungdomsanstalt å Skenäs;

nr 25, i anledning av Kungl. Maj:ts i proposition med förslag till tilläggsstat för budgetåret 1938/39 under kapitalbudgeten gjorda framställning om anslag till kapitalinvestering i fonden till låneunderstöd för beredande av lån till vissa enskilda anstalter för kirurgisk tuberkulos;

nr 26, i anledning av Kungl. Maj:ts i propositionen med förslag till tilläggsstat för budgetåret 1938/39 gjorda framställning om anslag till kapitalinvestering i fonden för förslag till statsverket till omkostnader för statlig lagerhållning; och

nr 27, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning under kapitalbudgeten i fråga om överföring till statens allmänna fastighetsfond av vissa fastigheter m. m.;

bankoutskottets utlåtande nr 3, i anledning av fullmäktiges i riksbanken framställning angående anslag för anordnande av skyddsrum för riksbankens personal m. m.;

första lagutskottets utlåtanden:

nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 2 juni 1911 (nr 43 s. 1) om skydd för vissa internationella sjukvårdsbeteckningar; och

nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av lagen den 15 juni 1934 (nr 255) angående anteckning om innehav av fordringshandling på grund varav in-teckning beviljats i fast egendom m. m.; samt

jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 2, i anledning av Kungl. Maj:ts i proposition med förslag till tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1938/39 under nionde huvudtiteln gjorda framställningar; och

nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1938/39, i vad propositionen avser kapitalinvestering för rörelsekapital för Alnarps egendom, mejeri och trädgårdar.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 11.32 f. m.

In fidem
G. H. Berggren.